

GÅRDBRUKER ARNE LIE, TIL MINNE

Norge har mistet en av sine mest kjente — og fortjente — foregangsmenn i myr dyrking ved gårdbruker *Arne Lie's* bortgang, den 24. april i år.

Arne Lie, Levanger, var født den 23. juli 1883, og var ved sin død nærmere 89 år gammel. Han vokste opp på ættegården Håa i Levanger, Nord-Trøndelag, og overtok driften av denne eiendom i 1901, bare 18 år gammel.

Arne Lie var i beste forstand en *arbeidets adelsmann*, med *myr dyrking* som spesialitet og viktigste «hobby». Til gården var det et større myrområde, ca. 400 dekar. Av dette var hele 330 dekar næringsfattig kvitmosemyr. Som helhet er myrarealet karakterisert som en blandingstype av grasrik- og lyngrik kvitmosemyr. Om lag 30 % av myroverflaten besto av mosetuer med furumose, gråmose og røsslyng som dominerende arter, mens kvitmose og nøysomme halvgrasarter dominerte mellom tuene, der myra var mer fuktig. Myrdybden varierte fra 2 til 5 m. Det dreide seg med andre ord om en meget næringsfattig og simpel myrtype for dyrking. Myra var dessuten meget bløt og delvis gyngende.

Det var en slik myr *Arne Lie* fikk prøve seg på som pioner i myr-

dyrking, en myrtype som nærmest var ansett som udyrkbare. Han løste imidlertid problemet, sammen med mekaniker *Petter Nyenget*, Levanger, som hadde konstruert en *traktorpreser* der smuldret lyngtuene og det øverste laget av myroverflaten. Derved ble overflatelaget liggende øverst. Dette var — tross alt — noe «påvirket» av forvitringseffektene og inneholdt sparsomme mengder av muldstoffer og mikroorganismer. Ved *pløying* ville det øverste laget blitt veltet ned og «daujord» pløyd opp. Det hadde blitt et meget dårlig vekstsjikt for planteproduksjon.

Etter en systematisk grøfting, rydding og fresing, fulgte sandkjøring med skjellsand og allsidig gjødning. Det første året ble det sådd havre, sammen med noe kløverblandet engfrø. Det var en kostbar dyrkingsmåte på grunn av sandkjøringen og grøftingen, men resultatet ble relativt godt.

Etter at Arne Lie overlot driften av Håa gård til sin sønn Lars, var han gjennom 5 sesonger i Våler i Solør og ledet de praktiske arbeider ved oppdyrkingen av myreiendommen Vivang, som eies av Arne Lies sønn Ole (daværende konsulent i Det norske myrselskap). Her ble det i perioden 1952—1956 dyrket 500 dekar myr — dvs. 100 dekar pr. år. Også dette arbeidet ble vellykket og arealene gir normale avlinger av korn, som her er hovedproduksjonen. Jordfreseren var også her viktigste kultiveringsredskapet ved siden av manuelt arbeid og pågangsmot fra arbeidslederen, som også i dette tilfelle var Arne Lie.

Det norske myrselskap har hatt gleden av å ha myr dyrkeren Arne Lie som livsvarig medlem og medlem av Selskapets representantskap i en årrekke. For sitt pionerarbeid som myr dyrker ble han i 1953 tildelt Nord-Trøndelag landbruksselskaps gullmedalje. Han var også hedret med Selskapet Ny Jords, og Det norske myrselskaps diplomer for fremragende nydyrking. Han fikk også Det Kgl. Selskap for Norges Vels sølvmedalje med diplom for jorddyrking og allsidig planteproduksjon. I 1962 ble Arne Lie tildelt H. M. Kongens fortjenstmedalje i gull for sitt fremragende arbeide med jorddyrking.

Arne Lie innehadde en rekke kommunale og andre tillitsverv. Han var medlem av Skogn herredsstyre gjennom mange perioder, medlem og formann i E-verkets styre, styret for Levanger meieri m.fl.

Som menneske var *Arne Lie* vennsæl og hjertevarm som få. Det var noe av en opplevelse å besøke Håa, og å delta i omvisninger på den veldrevne eiendommen sammen med Arne Lie.

Det norske myrselskap har ved flere anledninger benyttet seg av denne gjestfriheten, og lagt ekskursjoner til Håa, sammen med besøkende og studiegrupper både fra inn- og utland. Vi takker hjertelig for all velvilje og gjestfrihet som vi er blitt møtt med i alle år, og lyser fred over Arne Lie's minne.

Aasulv Løddesøl